

det ærede Medlem at faa Manden sat i Arrest end at faa Underskuddet dækket? Jeg tror, at man ikke kan komme bort fra at optræde konduitemæssigt i saadant Tilfælde, og det forekommer mig ikke, at det Eksempel, det ærede Medlem nævnedes, behøver at være træffende.

Det ærede Medlem vendte tilbage til det fortvivlede Spørgsmaal om Renteraadet. Det er rigtigt, at Bankkommissionen foreslog et Renteraad, men det ærede Medlem maa ikke glemme, at der var et stort Mindretal indenfor Kommissionen, som ikke vilde være med til det. Et af Kommissionens Medlemmer har offentligt udtalt, at der ikke kunde blive Tale om, at det kunde blive gennemført, thi det stred mod sund Fornuft. Den Anskuelse slutter jeg mig til. Men naar det ærede Medlem fastholder Begrundelsen af Muligheden af noget saadant, er det, fordi han gaar ud fra noget forkert. Han siger, at den høje Indlaansrente efterfølges af en høj Udlaansrente; men Forholdet er i snarere det omvendte: en høj Udlaansrente kræver en høj Indlaansrente. Naar Nationalbanken, som leder den Sag her i Landet, bestemmer, hvad Renten skal være, er Pengeinstitutterne simpelt hen nødt til at indrette deres Indlaansrente derefter, saa man kunde alt saa med større Sandhed sige, at den større Udlaansrente trækker den høje Indlaansrente med sig. Nu maa det ærede Medlem og andre ærede Medlemmer ikke alt for længe og alt for indgaaende opholde sig ved, at vi i en halv Snes Aar har haft en forholdsvis høj Rentefod, thi den Tid ligger ikke langt tilbage, og den Tid er formentlig heller ikke fjern, da det vil volde Pengeinstitutterne stor Vanskelighed overhovedet at faa anbragt de Penge, de skal arbejde med.

De Bemærkninger, som er gjorte om Bankernes Forhold til Andelsvirksomheder, tror jeg, har ikke meget paa sig. Min Erfaring paa dette Omraade strækker sig ca. 25 Aar tilbage i Tiden, og saa vidt mig bekendt har det i hele den Periode stadig været navnlig Provsbanker meget magtpaaliggende at betjene Andelsselskaberne efter deres bedste Evne. Men jeg skal gøre de Herrer opmærksom paa, at det er for meget at sige, at Bankerne ikke vil støtte et Andels-selskab, blot fordi det har sagt Nej til et og andet Selskab. Det vilde være det samme som at sige, at Bankerne ikke vilde støtte Grossererne, fordi Bankerne siger Nej til nogle Grosserere, som

ønsker Laan paa Vilkaar, Bankerne ikke kan antage. Jeg tror at vide, hvilket Andelsselskab det ærede Medlem sigtede til, og som for nylig har maattet henvende sig til private for at faa Penge. Dette Andelsselskab staaer mig saa mærkværdigt nær. Dette Andelsselskab søgte man at vinde Interesse for hos Hovedstadens Banker, men forgæves. Den Mand, som var den ledende i denne Bevægelse, kom da til mig og beklagede sig over, hvorledes Bankerne mishandlede de Foretagender, han vilde have med at gøre, beklagede sig over Bankernes manglende Forstaaelse af Andelsfolkernes økonomiske Foretagender og mente, at nu kunde der ikke være Tvivl om, at man maatte have en Andelsbank, da dens Nødvendighed herigennem var godtgjort. Saa gennemgik jeg det Materiale, han havde, og sagde til ham: Det er heller ikke noget ordentligt, det, De der byder Bankerne, for den Risiko, der er i denne Sag, maa De ikke selv løbe fra og forlange, at Bankerne skal tage den. Saa gav jeg ham Anvisning paa, hvorledes den Sag burde ordnes for at kunne være tilfredsstillende Objekt for en Bank, og da det var bragt dertil, at Sagen kunde siges at have faaet en tilfredsstillende bankmæssig Karakter, ordnede jeg Sagen for ham. At den samme Bank, som ordnede dette det første Laan, det, som blev afgørende for, at Foretagendet i det hele taget kom i Gang, ikke ubegrænset vil følge den Mands Dispositioner, er der dog ikke noget rimeligt i at bebrejde den. Ogsaa en Bank maa dog selv vide, hvad den vil, og hvor langt den vil gaa. Det kan jo ikke være det ærede Medlems Mening, at blot noget kalder sig Andelsselskab, skal det have ubegrænsede Penge-midler til Raadighed. Jeg vilde ikke anse det for usandsynligt, at Andelsselskaberne kan blive Genstand for yderligere Vanskeligheder, fordi de i de senere Aar har forladt eller truer med at forlade det Grundlag, som de oprindeligt har hvilet paa, og som de gennem Aarenes Løb har erhvervet sig den store Anseelse paa, nemlig det fulde solidariske Ansvar. Det synes, som om Medlemmerne af Andelsselskaberne er bange for at staa solidariske sammen om deres Selskabs Forpligtelser. Men det maa de vide, at det gør en ganske naturlig Forskel paa den Anseelse, de nyder. Ved Andelsselskaber forstaaer jeg saadanne, hvor Medlemmerne hæfter solidarisk for Selskabets Forpligtelser, og de har alle Vegne let ved at komme an.